

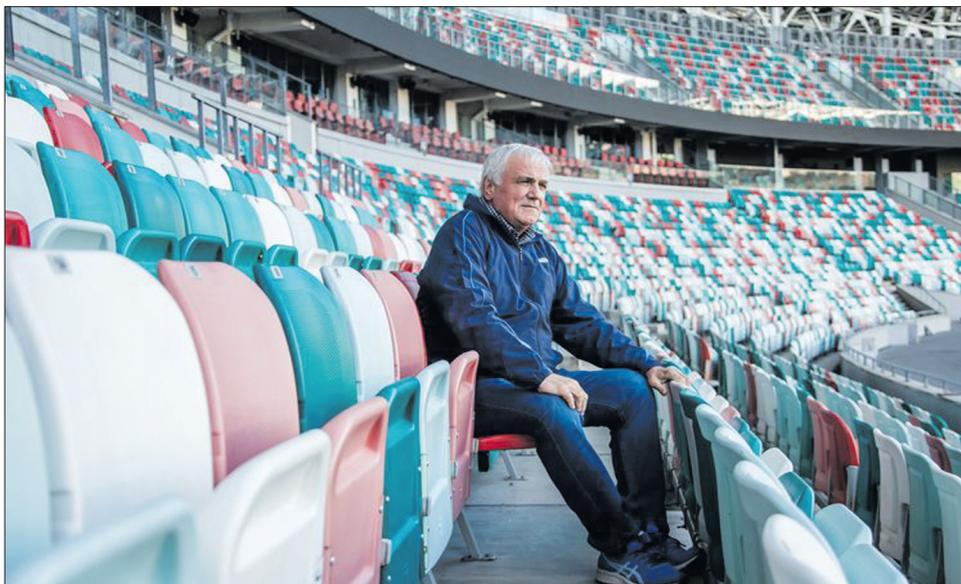

3 нагоды

ГЕРАІЧНАЯ ВАСЬМЁРКА НА ШЛЯХУ Ў ПАРЫЖ

Хто прадставіць Беларусь на Паралімпійскіх гульнях

Алімпійскія гульні, якія нядаўна завяршыліся ў Парыжы, далі столькі падстаў для абмеркавання, што ўспамінаць іх, верагодна, будуць доўга. А ўжо 28 жніўня стартуе падзея, якая дасць не менш інфармацыйных нагод. Вядома, хацелася б, каб былі яны выключна спартыўныя. У Парыжы адкрываюцца XVII летнія Паралімпійскія гульні, у праграме якіх 22 віды спорту. Каля 4400 спартсменаў са 182 краін разыграюць 549 камплектаў узнагарод. Сярод іх, няхай і ў нейтральным статусе, і беларусы. За плячыма кожнага з іх — столькі выпрабаванняў, што было б недарэчна думаць: санкцыі, пераменлівая і нявызначаная пазіцыя Міжнароднага паралімпійскага камітэта змаюць іх баявы дух. Зразумела, невядомасць, дапусцяць ці не, праверкі на нейтральнасць, — нервы патрапалі, але не зламлі. І ў Парыж едуць восем наймацнейшых беларускіх паралімпійцаў. Так, гэта самая малалікая дэлегацыя Беларусі за ўсю гісторыю. Але справа зусім не ў колькасці. Хто прадставіць краіну на галоўных стартах чатырохгоддзя, раскажаў генеральны сакратар Нацыянальнага паралімпійскага камітэта Мікалай ШУДЗЕЙКА.

Мікалай ШУДЗЕЙКА.

на каранавірус, таму змог выйсці на старт толькі адной дыстанцыі, на якой стаў сёмым. У Дзмітрыя Салея спартыўная біяграфія надзвычай насычаная: ён паралімпійскі чэмпіён 2008 года. З 2013 да 2018-га выступаў за Азербайджан, але перад Паралімпійскімі гульнямі ў Токіа вярнуўся ў родныя пенаты. «Кожны з пляўцоў патэнцыяльна гатовы ўзяць медалі. Спартсмены моцныя, здольныя. Будзем спадзявацца, што поспех павернецца да іх тварам і ўсё для іх складзецца добра», — дзеліцца Мікалай Шудзейка.

У лёгкаатлетаў прадстаўніцтва больш сціплае, але затое якое! Лізавета Пятрэнка ў Токіа заняла трэцяе месца ў кіданні кап'я. Прычым у Японіі яна выступала з траўмай — на трэніроўцы падварнула галёнкаступ. «Калі трапляеш на Паралімпійскія гульні, павінен выкласці на ўсе сто і зрабіць усё магчымае, каб трапіць у тройку найлепшых. Таму «бронза» на Гульнях — гэта вельмі добра, але мы робім упор на «золата», — адзначаў пасля Токіа трэнер Лізаветы Ігар Фартуноў. У гэтага тандэма грандыёзныя планы на будучыню і вялізнае жаданне іх рэалізаваць. Інакш і не можа быць. Ігар Фартуноў — дзевяціразовы чэмпіён свету, уладальнік пяці паралімпійскіх медалёў, у тым ліку і залатога. Сёння легендарны спартсмен перадае свае веды і досвед маладым атлетам. Як ён гэта робіць — усе бачылі ў Токіа ў сектары кідання кап'я. Хочацца ўбачыць і ў Парыжы. Дарэчы, за апошнія тры гады Лізавета паспела выйсці замуж і змяніць прозвішча з Пятрэнка на Дабравольскую, а таксама папоўніла і сваю медальную скарбонку. «Ліза заваявала бронзавы медаль чэмпіянату свету ў маі. Тэхнічна выступіла неідэальна, але быў час, каб удасканаліць тэхніку. Спадзяёмся, што на Паралімпійскіх гульнях яна будзе ў поўнай баявой гатоўнасці, мы на яе вельмі разлічваем», — падкрэслівае Мікалай Шудзейка.

Не першая Паралімпіяда і для Уладзіслава Грыба. Разам з трэнерам Дзянісам Васілевічам яны першапраходцы. Займаюцца кіданнем булавы — дысцыплінай, якая, нягледзячы на традыцыі ў беларускай паралімпійскай лёгкай атлетыцы, яшчэ прадстаўлена не была. У Токіа Уладзіслаў заняў шостае месца. А ў Парыжы, акрамя спаборніцтваў па кіданні булавы, выступіць яшчэ і ў кіданні дыска, у гэтай дысцыпліне ён нават устанавіў рэкорд Еўропы, праўда, з-за бюракратычных затрымак яго не зарэгістравалі. «Для Улада гэта ўжо другая паралімпіяда, ён выступаў на кваліфікацыйных спаборніцтвах, чэмпіянаце свету — вопыт у яго салідны. Але спорт не стаіць на месцы, сапернікі ўдасканальваюцца. А Уладу трэба папрацаваць псіхалагічна. На трэніроўках, на ўнутраных стартах ён паказвае дастойныя вынікі. А на міжнародных спаборніцтвах пачынаецца мандраж, а разам з ім і праблемы. З-за гэтага на чэмпіянаце свету ён не поўнаасцю раскрыў свой патэнцыял. Але ва Улада і Дзяніса склаўся добры тандэм, і разам яны павінны вырашыць усе праблемы», — упэўнены Мікалай Шудзейка.

КАГО Ў ПАРЫЖЫ НЕ ЎБАЧЫМ

Упершыню за шмат гадоў у складзе беларускай дэлегацыі не будзе фехтавальшчыкаў, што вельмі засмучае. «У кожным відзе спорту ёсць свае крытэрыі адбору на Паралімпіяду. Мы разлічвалі на ліцэнзіі ў фехтаванні і паўэрліфтынг. Але з-за санкцый нашы спартсмены не змаглі выступіць на ўсіх адборачных стартах, таму і засталіся без ліцэнзій. Вельмі крыўдна, бо ў фехтаванні сабралася моцная каманда дзяўчат, паралімпійскі чэмпіён Андрэй Праневіч таксама ў страі», — распавядае Мікалай Шудзейка.

У паўэрліфтынг Дзмітрый Ходас ад старту да старту паляпшае вынікі і мог бы

праходзіць усе дэбютанты паралімпійскіх спаборніцтваў), дзяўчаты выступіць у Парыжы не змаглі. Міжнародная федэрацыя веславання на байдарцы і каное з-за бюракратычнай цяганіны не выдзеліла ліцэнзіі нашым спартсменкам.

Можна ўявіць, які гэта ўдар — імкнучца на Паралімпійскія гульні, трэніравацца на знос, каб па зусім неспартыўных прычынах, «праляцець як фанера над Парыжам». Але яны прафесіяналы, таму ў сітуацыі, у якой любы іншы апусціў бы рукі, сабралі волю ў кулак і пайшлі на трэніроўку, каб стаць яшчэ мацнейшымі. Да таго ж прагрэс ёсць: ад поўнага бана дайшлі да допуску на міжнародныя спаборніцтвы. А Алімпійскія гульні ў Парыжы паказалі, што ад удзелу беларусаў сусветны спорт не абваліўся. Дык ці сапраўды патрэбны гэтыя санкцыі?

«Мяркую, пасля гэтай паралімпіяды будуць перагледжаны і крытэрыі адбору, і стаўленне да нашай краіны ўсімі міжнароднымі арганізацыямі і ўрадамі. І, думаю, неўзабаве мы заживём нармальным жыццём, уздыхнём на поўныя грудзі і будзем на роўных выступаць на ўсіх спаборніцтвах і ў сумленнай барацьбе перамагаць», — глядзіць у будучыню з аптымізмам генеральны сакратар Нацыянальнага паралімпійскага камітэта.

ЧАМУ НЕ ВАРТА АПУСКАЦЬ РУКІ

Зрэшты, нагоды для аптымізму ёсць. Ніхто з лідараў паралімпійскага спорту кар'еру не скончыў, усе застаюцца ў страі. І пры гэтым расце змена. «У нас з'явілася шмат таленавітых, перспектывных спартсменаў. Напрыклад, у фехтаванні ёсць новыя імёны:

Уладзіслаў ГРЫБА.

выступіць у Парыжы. Для яго гэтыя Гульні маглі б стаць кульмінацыяй цяжкіх шляху. У 2019 годзе на маладзёжным чэмпіянаце Еўропы па цяжкай атлетыцы на хлопца, які ішоў на рэкорд, упала штанга вагой 146 кілаграм. З таго часу хлопце не можа хадзіць. Але можа паднімаць штангу — з 2021 года Дзмітрый займаецца паралімпійскім паўэрліфтынгам. «Дзіма малады, перспектывны хлопец, канкурэнтаздольны стабільны спартсмен. Яму вельмі на руку (ва ўсіх сэнсах) падрыхтоўка ў цяжкай атлетыцы, таму высокія вынікі ён яшчэ абавязкова пакажа. Дзіма ўжо пераадолеў крызіс траўмы, псіхалагічна стабілізаваўся, зразумеў, што жыццё не скончылася. На чэмпіянаце Еўропы, які прынёс яму траўму, ён не змог падняць 146 кілаграм, нядаўна пераадолеў гэтую планку і падняў 147. Будзем спадзявацца, што больш нічога яго не зламае», — разважае Мікалай Шудзейка.

Не выступаць у Парыжы і весляры на байдарках і каное. І прычына больш чым абсурдная. Анастасія Мяснікова і Крысціна Сульжыцкая ў сумленнай спартыўнай барацьбе заваявалі ліцэнзіі на чэмпіянаце свету. Але ў сувязі з асаблівасцямі кваліфікацыі на Гульні, абумоўленай сістэмай спартыўнай медыцынскай класіфікацыі (якую павінны

Яна Шлыкава, Каця Мышкова падаюць надзеі, ужо выступалі на міжнародных стартах. У лёгкай атлетыцы ідзе змена пакаленняў, прыходзіць моладзь. Ганна Канюк у Гродне разгарнула бурную трэнерскую дзейнасць, сабрала немаленькую групу. Плаванне не здае пазіцыі. Ёсць энтузіясты, гатовыя працаваць не шкадуючы сіл. Напрыклад, Радзівон Сініцын у Бабруйску кожны дзень носіць сваіх вучняў на руках у басейн і назад, бо ванна басейна знаходзіцца на другім паверсе. На такіх людзях усё і трымаецца. Вялікая падмога для развіцця спорту, вядома, з'яўляецца работа Рэспубліканскага цэнтра алімпійскай падрыхтоўкі па паралімпійскіх і дэфлімпійскіх відах спорту. Але ўсё ж вельмі засмучае, што няма спартыўнага комплексу для паралімпійцаў — з безбар'ернага асяроддзем на спартыўных пляцоўках, з інтэрнатам, каб людзі з іншых гарадоў маглі з камфортам жыць і трэніравацца. Думаю, з часам гэтая праблема вырашыцца», — распавядае Мікалай Шудзейка.

А, зрэшты, беларускія паралімпійцы вырашылі ўжо столькі праблем, што можна не сумнявацца: усё ў іх атрымацца і ў Парыжы, і пасля яго.

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

ЗА КАГО БАЛЕЦЬ У ПАРЫЖЫ

Беларусы ў Францыі будуць спаборнічаць у двух відах — плаванні і лёгкай атлетыцы. Гэта тыя самыя віды спорту, якія заўсёды прыносілі медалі. Ніякіх намёкаў, проста факты. Пляўцы адправяцца ў Парыж цэлым дэсантам пад кіраўніцтвам нязменнага генсека — галоўнага трэнера нацыянальнай зборнай Генадзя Вішнякова, якому дапамагае Станіслаў Паздзееў. Каманда сапраўды вельмі моцная. Хаця б таму, што ў складзе 16-разовы паралімпійскі чэмпіён Ігар Бокій. Спартсмену ўжо 30 гадоў, але ён па-ранейшаму застаецца наймацнейшым у сваім класе, што радуе балельшчыкаў, і надзвычай сціплым, што засмучае журналістаў. Асабліва прыемна, што Ігару ўжо расце змена. Адзіны неаўстраляны спартсмен у беларускай камандзе ў Парыжы — Яўген Кавалёнак, які трэніруецца ў Бабруйску ў першага трэнера Ігара Бокія Наталлі Пазняковай. «Малады перспектывны хлопец, які ўжо паўдзельнічаў у міжнародных спаборніцтвах, паказвае ядрэнныя вынікі. Мы спадзяёмся, што ён складзе канкурэнцыю наймацнейшым пляўцам і працягне бабруйскія традыцыі плавання. Ігар Бокій пакуль расставіцца са спортам не плануе, але і змену яму трэба рыхтаваць. Вось і правярый Яўгена Каваленку ў баі», — адзначае Мікалай Шудзейка.

Таксама ў Парыж адпраўляецца сярэбраны прызёр Гульняў у Токіа Ягор Шчалканаў. Тры гады таму яго сярэбраны медаль на стометроўцы на спіне стаў сюрпрызам для многіх. Бо нават галоўны трэнер зборнай Генадзь Вішнякоў яшчэ да Токіа казаў, што там Шчалканаву думаць пра медалі не варта, яго Паралімпіяда будзе ў 2024 годзе ў Парыжы. І калі Ягор паказаў выступленне, якога не чакалі, то на што ён здольны на «свай» Алімпіядзе? Дарэчы, сам Ягор у інтэрв'ю пасля Токіа казаў, што плавальнік на спіне — не яго стыль. «Я яшчэ не плаваю такую дыстанцыю. Першы раз праплыў яе ў 2019 годзе, і мы тады вырашылі, што спіна не для мяне. Я не трэніраваў яе. Пакуль аднойчы на чэмпіянаце Беларусі не паказаў сярэдні вынік. І вырашылі паспрабаваць выйсці на гэтую дыстанцыю да чэмпіянату Еўропы. У выніку заняў трэцяе месца. Ну, і трэніраваў гэтую дыстанцыю да Паралімпійскіх гульняў. Але чаму там усё так добра склалася, я растлумачыць не магу», — дзяліўся Ягор у інтэрв'ю «Звяздзе». А, зрэшты, ці патрэбны гэтыя тлумачэнні?

Анастасія Зудзілава таксама была на Гульнях у Токіа. Але тады яе найлепшым вынікам было пятае месца. Цяпер ёсць добры шанец узяць рэванш. Відавочна, такім жа шанцам напоўніцу скарыстаецца Максім Вашкевіч. Тры гады таму ў Токіа ён здаў станоўчы тэст